



**Raport z realizacji**  
**„Strategii Rozwiązywania Problemów**  
**Społecznych Miasta Ełku na lata 2008 – 2018”**  
**za rok 2013**

Opracowanie:  
Wydział Polityki Społecznej  
Urzędu Miasta Ełku

## Spis treści:

I.	Wprowadzenie	3
II.	Zarys sytuacji społeczno – gospodarczej na terenie Miasta Ełku	4
III.	Realizacja „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2008 – 2018” w roku 2013	6
IV.	Podsumowanie	21

## I. Wprowadzenie

„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2008 – 2018” określa zintegrowane kierunki działań zmierzające ku poprawie jakości oraz standardu życia mieszkańców Ełku i stanowi niezbędne narzędzie zarządzania o charakterze doradczym. Przyjęta została uchwałą Rady Miasta Ełku.

Jedną z fundamentalnych podstaw rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie osób, które przeżywają kryzys i trudności w życiu. Podjęcie wczesnych działań profilaktycznych i wczesna interwencja dają szansę na skuteczną walkę z problemami społecznymi. Analizując sytuację problemów społecznych występujących wśród ełczan należy wziąć pod uwagę, że w wielu przypadkach problemy te mają charakter wielopłaszczyznowy, są złożone i nierzadko dotyczą zjawisk, takich jak alkoholizm, przemoc, bezrobocie, ubóstwo. Z racji swej złożoności wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań oraz działań, na które ukierunkowana jest „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 – 2018”.

Osoby zmagające się z różnymi problemami społecznymi z założenia powinny w rozwiązywaniu problemów wykorzystywać aktywność własną, która wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Udzielanie pomocy społecznej ma za zadanie doprowadzić do takiego stanu, aby osoby korzystające z niej stały się niezależną oraz samodzielnie funkcjonującą komórką społeczną, funkcjonującą bez potrzeby wspierania jej przez instytucje pomocowe.

Strategia obejmuje pięć obszarów strategicznych, w których skład wchodzi:

1. Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej.
2. Ełk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej profilaktyce społecznej.
3. Aktywna polityka zapobiegania i leczenia uzależnień.
4. Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa.
5. Promocja przedsiębiorczości i ograniczanie skutków bezrobocia.

W ramach głównych obszarów problemowych wyszczególnić można priorytety, cele strategiczne, a także działania ukierunkowane i zmierzające na ich osiągnięcie.

Na podstawie analizy dokumentów przedłożonych przez podmioty realizujące zadania zawarte w Strategii, obserwacji realizowanych w środowisku działań, jak również informacji uzyskanych od przedstawicieli instytucji i osób fizycznych podsumować można realizację Strategii na terenie Miasta Ełku w 2013 roku.

W działania realizujące politykę społeczną na terenie Ełku zaangażowane były następujące instytucje oraz organizacje:

- Urząd Miasta Ełku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, zwany dalej MOPS w Ełku,
- Domy Pomocy Społecznej w Ełku,
- Sąd Rejonowy w Ełku,

- Komenda Powiatowa Policji w Ełku, zwana dalej KPP w Ełku,
- Straż Miejska w Ełku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Ełku, zwany dalej PUP w Ełku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- placówki służby zdrowia,
- kościoły,
- szkoły podstawowe i gimnazja,
- media,
- świetlice środowiskowe,
- zainteresowane osoby prywatne,
- instytucje i organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, stowarzyszenia kultury fizycznej, fundacje, stowarzyszenia zwykłe, organizacje kościelne)<sup>1</sup>.

## II. Zarys sytuacji społeczno – gospodarczej na terenie Miasta Ełku

Ełk jest miastem powiatowym, położonym w północno – wschodniej Polsce, w województwie warmińsko – mazurskim, na Pojezierzu Ełckim. Rozwój gospodarczy i społeczny Ełku pozytywnie wpływa na zmiany jakie zachodzą w naszym mieście. Szereg realizowanych na terenie Ełku inwestycji oraz podejmowane przez władze miasta działania dążą do poprawy sytuacji ekonomicznej i konkurencyjność Ełku w całym regionie województwa warmińsko – mazurskiego.

Od kilku lat liczba mieszkańców stale wzrasta. W 2013 roku w Ełku mieszkało 59 790 osób (dane pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego). Sytuację tą przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Zmiany liczby ludności miasta Ełk na przestrzeni lat 2009-2013 z podziałem na płeć.

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	57 579	58 934	59 274	59 646	59 790
Mężczyźni	27 518	28 398	28 563	28 709	28 802
Kobiety	30 061	30 536	30 711	30 937	30 988

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela nr 2 przedstawia strukturę mieszkańców Ełku z podziałem na grupy ekonomiczne i wiek (w %). W 2013 r. osoby w wieku przedprodukcyjnym do 14 lat, stanowiły 15,95 % ogółu mieszkańców Ełku, w wieku poprodukcyjnym- powyżej 60/65 lat, 15,10 %. Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby w wieku produkcyjnym od 15 do 59 (kobiety) / 64 lat (mężczyźni), co stanowiło 68,95 % ogólnej liczby ełczan.

<sup>1</sup> Załącznik do uchwały Nr XXIX/290/08 Rady Miasta Ełku z dnia 25 listopada 2008 r. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2008 – 2018”, str. 13-17

Tabela nr 2. Struktura mieszkańców Ełku z podziałem na grup ekonomiczne i wiek (w %).

Rok	Ludność Miasta Ełku w wieku:		
	Przedprodukcyjnym do 14 lat (%)	Produkcyjnym od 15 do 59/64 lat (%)	Poprodukcyjnym powyżej 60/65 lat (%)
2009	20,76	66,90	12,50
2010	20,43	66,80	12,90
2011	20,38	66,87	12,75
2012	16,05	69,58	14,38
2013	15,95	68,95	15,10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z powyższej tabeli wynika, że od kilku lat utrzymuje się tendencja spadkowa w grupie ełczan w wieku przedprodukcyjnym a rośnie w grupie w wieku poprodukcyjnym, co jest zgodne z panującym obecnie zjawiskiem społeczeństwa starzejącego się.

Poniżej w tabeli nr 3 przedstawiono liczbę ludności Ełku w zestawieniu z liczbą mieszkańców 2 miast województwa warmińsko – mazurskiego: Elbląga i Olsztyna oraz 2 miast województwa podlaskiego: Augustowa i Suwałk. Z tabeli wynika, że w mieście Ełku, jako jedynym spośród przedstawionych, w ciągu ostatnich 5 lat zaobserwować można stały wzrost liczby ludności.

Tabela nr 3. Liczba mieszkańców Ełku w zestawieniu z liczbą mieszkańców wybranych miast województw warmińsko – mazurskiego oraz podlaskiego.

Miasto	2009	2010	2011	2012	2013
Ełk	57 579	58 934	59 274	59 646	59 790
Olsztyn	176 457	175 388	175 420	174 641	174 675
Elbląg	126 419	124 883	124 257	123 659	122 899
Suwałki	69 499	69 245	69 210	69 404	69 317
Augustów	30 323	30 809	30 825	30 809	30 610

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

### III. Realizacja „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2008 – 2018” w roku 2013

„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2008 – 2018” określa pięć obszarów strategicznych:

#### 1. Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej.

Cel operacyjny 1 - Ułatwienie osobom niepełnosprawnym, długotrwale chorym i w wieku podeszłym dostępu do podstawowych usług opiekuńczo – rehabilitacyjnych.

Cel operacyjny 2 - Ułatwienie osobom niepełnosprawnym i długotrwale chorym uczestnictwa w życiu miasta.

Cel operacyjny 3 - Zapewnienie dostępu osobom niepełnosprawnym do szkoleń zawodowych i pracy zawodowej.

Cel operacyjny 4 - Zapewnienie wszechstronnej pomocy psychologicznej dla grup dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny 5 - Praca z rodziną biologiczną, w której występują różne zaburzenia celem zapobiegania marginalizacji.

Tabela nr 4. Wskaźniki oceny realizacji Obszaru 1 „Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej.”

Lp.	Wskaźniki	2013
1.	Liczba osób objętych pomocą	7 969
2.	Liczba nowych jednostek uczestniczących w działaniach	29
3.	Liczba, różnorodność i specyfika podejmowanych działań w zakresie polityki społecznej wobec osób zagrożonych marginalizacją	170
4.	Liczba zaadoptowanych nieużywanych, niewykorzystywanych w pełni budynków na potrzeby pobytu osób bezdomnych i instytucji socjalnych	0
5.	Liczba utworzonych i wdrożonych programów specjalnych adresowanych do osób bezdomnych	18
6.	Liczba partnerów społecznych zaangażowanych w rozwiązywanie problemów osób starszych, niepełnosprawnych, zagrożonych marginalizacją społeczną	44
7.	Liczba utworzonych i wdrożonych specjalnych programów osłonowych na rzecz ludzi starszych, osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją społeczną	16
8.	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla młodzieży z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz niepełnosprawnych	13
9.	Liczba nowo utworzonych punktów wsparcia medycznego i socjalnego dla osób przewlekle somatycznie i psychicznie chorych	0
10.	Liczba nowo utworzonych ośrodków terapeutycznych i opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych instytucji i organizacji realizujących politykę społeczną na terenie Miasta Ełku.

W roku 2013 zaobserwowano wzrost liczby podopiecznych MOPS w Ełku. Sytuację tą przedstawia tabela nr 5, z której wywnioskować można, iż liczba gospodarstw domowych w roku 2013 wzrosła o 4,89% w stosunku do roku 2012, o 3,75% wzrosła liczba osób w tych gospodarstwach i o 5,6% wzrosła liczba osób, którym MOPS w Ełku przyznał świadczenia.

Tabela nr 5. Liczba podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku w 2013 r.

Liczba gospodarstw domowych	% wzrostu do roku 2012	Liczba osób w tych gospodarstwach	% wzrost do roku 2012	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	% wzrost do roku 2012
2210	4,89	4903	3,75	3266	5,6

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku za rok 2013.

Od kilku lat obserwuje się stałą tendencję wzrostową zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej. Podniesienie (od października 2012 r.) progu dochodowego, uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, miało wpływ na zwiększenie liczby świadczeniobiorców.

Ocenia się, że na wzrost w 2013 r. liczby gospodarstw domowych objętych pomocą, miały wpływ:

- postępująca pauperyzacja społeczeństwa,
- mała liczba ofert pracy, niski poziom wynagrodzeń przy równoczesnym wzroście kosztów utrzymania i spadku siły nabywczej pieniądza - osoby nie tylko bezrobotne, ale również aktywne zawodowo, w szczególności mające na utrzymaniu osoby zależne, zmuszone są do korzystania z pomocy społecznej,
- starzenie się społeczeństwa i dezintegracja rodzin - osoby młode, przygotowane do pracy w zawodach, wyjeżdżają za granicę w poszukiwaniu pracy, w efekcie, starzy i chorzy rodzice pozostają pod opieką MOPS lub placówek całodobowych, zjawisko tzw. „dziedziczenia biedy”,
- rodziny o niskim statusie społecznym, zagrożone wykluczeniem społecznym i marginalizacją nie są w stanie dostarczyć dzieciom odpowiednich wzorców oraz wykształcenia, odpowiadającego potrzebom rynku pracy, w efekcie, dorastające dzieci z tych rodzin powiększają grono klientów pomocy społecznej, powielając w ten sposób życie swoich rodziców i dziadków”<sup>2</sup>.

Tabela nr 6 przedstawia liczbę osób w Ełku w gospodarstwach domowych, które korzystały ze środowiskowej pomocy społecznej w 2013 r. w zestawieniu z wybranymi miastami województw warmińsko – mazurskiego oraz podlaskiego. Biorąc pod uwagę liczbę osób w gospodarstwach domowych korzystających

---

<sup>2</sup> Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku za rok 2013

ze środowiskowej pomocy społecznej w 2013 r. oraz liczbę mieszkańców danego miasta w Ełku wskaźnik wynosi – 7,93%, najniższy – 5,93 w Olsztynie a najwyższy – 10,36 w Suwałkach.

Tabela nr 6. Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w 2012 r. w Ełku w zestawieniu z wybranymi miastami województw warmińsko – mazurskiego oraz podlaskiego.

Miasto	Ełk	Elbląg	Olsztyn	Augustów	Suwałki
Liczba osób	4 673	11 592	10 358	2 771	7 192
% w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	7,83	9,37	5,93	8,99	10,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W ramach Obszaru I swoje działania realizuje Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Pod Kasztanami” w Ełku, zwany dalej ŚDS „Pod Kasztanami”. Uczestnikami ŚDS „Pod Kasztanami” są dorośli mieszkańcy Ełku, niepełnosprawni, z zaburzeniami psychicznymi i/lub upośledzeni umysłowo, objęci wsparciem społecznym MOPS w Ełku. Statutowa liczba uczestników od 01.01.2013 r. do 30.11.2013 r. wynosiła 30 osób<sup>3</sup> natomiast od 01.12.2013 r. wzrosła i wynosi obecnie 40 osób. Ilość uczestników ŚDS „Pod Kasztanami” w Ełku w poszczególnych miesiącach 2013 roku przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Ilość uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi "Pod Kasztanami" w Ełku w poszczególnych miesiącach 2013 roku.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba domowników wg decyzji	33	34	33	32	32	32	34	34	34	36	35	35
Osoby przebywające 11 i więcej dni	33	32	31	31	31	31	32	31	32	32	33	32
Osoby przebywające do 10 dni	0	2	2	1	1	1	1	2	1	2	2	3
Średniomiesięczna liczba osób przebywająca w ŚDS	28	29	28	29	28	29	29	29	29	29	31	30
Średniomiesięczna liczba osób korzystających z wyżywienia (gorącego posiłku)	22	22	22	22	21	20	22	20	20	21	23	22

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku za rok 2013.

Kadrę ŚDS „Pod Kasztanami” stanowi: kierownik, 5 terapeutów i psycholog. Zespół w zależności od potrzeb, korzysta również z konsultacji lekarza psychiatry. Ponadto w 2013 r. zatrudniony był 1 stażysta, 1 osoba pracowała wolontaryjnie.

W ramach niniejszego Obszaru w 2013 r. przeprowadzana była akcja darmowych szczepień przeciw grypie. Program skierowany był do osób zamieszkałych na terenie Ełku, którzy ukończyli bądź ukończą do dnia 31.12.2013 r. 66 rok życia. Dzięki tej akcji przeprowadzanej w naszym mieście już po raz czwarty, z darmowych szczepień w 2013 r.

<sup>3</sup> Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku za rok 2013, str. 33-34



skorzystało 1 153 mieszkańców.

W 2013 roku realizowany był Projekt „Bezdomność tu nie kończy się życie edycja 2013” współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach „Programu wspierającego powrót osób bezdomnych do społeczności” – edycja 2013. Uczestnikami projektu było 20 osób bezrobotnych przebywających w Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych „MONAR-MARKOT” w Ełku (zagrożonych wykluczeniem społecznym), w wieku aktywności zawodowej z minimalnym wykształceniem podstawowym i zawodowym, korzystających z pomocy społecznej MOPS w Ełku. Działania w ramach projektu adresowane były do osób bezrobotnych, bezdomnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności do mężczyzn. Projekt realizowany był w partnerstwie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku oraz Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych „MONAR-MARKOT” w Ełku.

Realizowany był również Projekt „Bezdomność nie hospicjum – tu nie kończy się życie... - edycja 2013”, który współfinansowany był ze środków Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. Uczestnikami projektu było 20 bezdomnych mężczyzn uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem w wieku od 18 do 65 roku życia, podopiecznych Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR – MARKOT w Ełku.

W 2013 roku w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce pozyskano dofinansowanie w wysokości 20 000 zł z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji na zatrudnienie 2 animatorów ulicznych społeczności romskiej, którzy w miesiącach od czerwca do września prowadzili pracę z 20 dziećmi romskimi na ełckich ulicach. Organizowane były zajęcia w wirtualnej czytelnicy w Miejskiej Bibliotece Publicznej i Poradni Rodzinnej przy Urzędzie Miasta Ełku, odbywały się wyjścia na basen i do kina. W Ełku mieszka ponad 50 rodzin romskich, w których liczba osób wynosi ponad 180 osób. W tych rodzinach jest ponad 80 dzieci w wieku do 18 życia, z czego 50 uczęszcza do różnych szkół na terenie Ełku. Dzieci pochodzące z rodzin romskich najczęściej kończą edukację na poziomie szkoły podstawowej. Celem projektu była aktywizacja społeczna i kulturalna dzieci romskich w wieku 10-18 lat zamieszkałych w Ełku, zmierzająca do jej psychospołecznej samodzielności.

W ramach niniejszego obszaru również MOPS w Ełku realizował dwa zadania wspierające ełckie rodziny romskie:

- objęcie ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków 32 dzieci romskich, uczęszczających do ełckich szkół i przedszkoli,
- przeprowadzenie kursu prawa jazdy kat. B dla mieszkańców Ełku pochodzenia romskiego.

Zasadniczym celem programu jest doprowadzenie do pełnego uczestnictwa Romów w życiu społeczeństwa obywatelskiego i zniwelowanie różnic dzielących tę grupę od reszty społeczeństwa. Działania nasze miały na celu wyrównanie szans osób należących do społeczności romskiej oraz pomoc w podtrzymaniu tożsamości i kultury Romów.

W ramach powyższego Obszaru po raz pierwszy w naszym mieście zorganizowano Ełckie Forum Onkologiczne „Nowotwory – warto rozmawiać”. Spotkanie było okazją do poruszenia tematów związanych z samokontrolą zdrowia, propagowaniem zdrowego trybu życia oraz zwiększenia wiedzy o chorobach nowotworowych.

Podczas forum lekarze wygłosili prelekcje na następujące tematy:

- „Wczesne objawy – na co zwrócić uwagę w profilaktyce choroby nowotworowej”.
- „Profilaktyka i zapobieganie nowotworom piersi”.
- „Wczesne wykrywanie nowotworów u dzieci”.
- „Nowotwory u mężczyzn”.

W ramach forum odbyły się także warsztaty tematyczne:

- „Gdy już dziecko zachoruje”.
- „Jestem kobietą! – Wizaż i stylizacja jako element terapii po zabiegu mastektomii”.
- Instruktaż i nauka samobadania piersi na fantomach z guzkami.

Ponadto wychodząc naprzeciw problemowi społecznemu, jaki stanowi starzenie się społeczeństwa po raz drugi zostało zorganizowane Ełckie Forum Solidarności Międzypokoleniowej. Celem było omówienie ważnych tematów dla młodzieży i seniorów oraz budowanie stałego pomostu współpracy międzypokoleniowej w naszym mieście.

Prelegenci poruszyli następujące tematy:

- „I Ty będziesz seniorem”.
- „Opieka nad osobami starszymi”.
- „ALTERNATYWA„- „Streetworking”.
- „Jak poprawnie wezwać pogotowie ratunkowe?”
- „Pierwszy krok w cyfrowym świecie”.
- Międzypokoleniowa akcja kulinarna w Ełku.

Forum było także okazją do spotkania i wymiany doświadczeń między młodymi i starszymi ełczanami. Swoje stoiska zaprezentowały między innymi:

- Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet „SIGNORA”,
- Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza w Ełku,
- Polski Związek Niewidomych Koło w Ełku,
- Kombatantski Związek Dzieci Wojny RP Oddział w Ełku,
- Latarnicy Polski Cyfrowej,
- Ełcki Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- ZS „STRZELEC” OSW JS1007 Ełk,
- „Pro-Medica” w Ełku Sp. z o.o.,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Związek Sybiraków koło w Ełku,
- Polska Organizacja Wojskowa.

## 2. Ełk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej profilaktyce społecznej.

Cel operacyjny 1 - Zagospodarowanie w sposób aktywny i rozwojowy czasu dzieci i młodzieży ełckiej.

Cel operacyjny 2 - Organizacja pomocy i poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 3 - Sprawny system poradnictwa psychologicznego dla osób z objawami agresji.

Tabela nr 9. Wskaźniki oceny realizacji Obszaru 2 „Ełk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej profilaktyce społecznej.”

Lp.	Wskaźniki	2013
1.	Liczba i wykaz instytucji zaangażowanych w działania mające na celu zagospodarowanie w sposób aktywny i rozwojowy czasu dzieci i młodzieży ełckiej	58
2.	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w formach aktywnego spędzania wolnego czasu oraz korzystających z pomocy i poradnictwa	5 143
3.	Ilość i różnorodność działań służących aktywizacji rodzin i środowisk lokalnych do działań samopomocowych	14
4.	Liczba organizowanych świetlic socjoterapeutycznych	3
5.	Liczba i wykaz zorganizowanych zajęć skierowanych do młodzieży narażonej na demonstrowanie postaw agresywnych i patologicznych	26
6.	Liczba nowo utworzonych i wdrożonych specjalnych programów służących zachowaniu bezpieczeństwa	9
7.	Liczba i wykaz nowo utworzonych zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjów oraz ze szkół średnich	22
8.	Liczba prowadzonych akcji propagujących postawy prospołeczne w życiu codziennym	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych instytucji i organizacji realizujących politykę społeczną na terenie Miasta Ełku.

Bezpieczna, a zarazem permanentna profilaktyka społeczna realizowana w ramach niniejszego Obszaru II obejmuje prężne i zintensyfikowane działania m.in. KPP w Ełku oraz ełckich szkół.

Programy Profilaktyczne realizowane przez KPP w Ełku w 2013 r.:

- „Długa Przerwa” - policjanci w ubraniu cywilnym na długich przerwach międzylekcyjnych sprawdzali okolice szkół podstawowych i gimnazjów i o każdym przypadku ujawnienia nieletniego palącego papierosy informowana była w formie pisemnej szkoła oraz rodzice.
- Policjanci podejmowali również działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa, a w szczególności zapewnienia zdrowego i bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji. Podejmowane na tę okoliczność działania pod hasłem „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczna droga do szkoły”, mające na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

- Policjanci przeprowadzali powiatowy etap Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego „Dbam o swoje bezpieczeństwo” oraz realizowali działania edukacyjno – profilaktyczne „Do źródeł wiedzy o bezpieczeństwie – otwarte jednostki Policji”.
- Na terenie działania KPP Ełk w 2013 r. organizowało działania „Bezpieczne Miasta”, które były ukierunkowane min.: na grupy młodych osób i polegające na bezwzględnej – reakcji na wykroczenia oraz wzmożone legitymowania osób przebywających bez wyraźnego celu na terenie osiedli mieszkaniowych.
- W celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym policjanci prowadzili wzmożone działania prewencyjne pn.: „Prędkość”, „Trzeźwy poranek”, „Bezpieczny poniedziałek”, „Alkohol i Narkotyki”, „Dyskoteka”, „Pasy”, „Niechronieni Uczestnicy Ruchu ”, „Bus”, oraz „Truck”.
- W grudniu 2013 roku funkcjonariusze prowadzili akcję profilaktyczną pn. „Dwadzieścia dobrych dni”. W trakcie akcji rozdawano ulotki „List do św. Mikołaja” i przeprowadzono rozmowy z kierowcami propagujące odpowiedzialne zachowanie w ruchu drogowym.

W ramach Obszaru II działania podejmują także ełckie przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne. Działania te mają na celu propagowanie zdrowego stylu życia, aktywności społecznej i rozwijania umiejętności dzieci. Wśród działań służących aktywizacji rodzin i środowisk lokalnych realizowanych przez ełckie szkoły wyróżnić można Ełckie Dni Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, Dni otwarte szkoły, akcje charytatywne, udział w akcjach organizowanych przez Caritas, szkole zbiórki żywności, festyny szkolno - rodzinne, dni promocji zdrowego stylu życia, klub rodzica, Mikołajki. Ponadto szkoły organizowały ogniska integracyjne, dyskoteki szkolne i zabawy okolicznościowe. Brały udział w warsztatach prowadzonych przez terapeutów uzależnień, prelekcjach pracowników KPP w Ełku z Wydziału ds. Nieletnich

W szkołach realizowano szereg zajęć skierowanych do młodzieży narażonej na demonstrowanie postaw agresywnych i patologicznych m.in.

- „Szkoła bez przemocy”,
- „Bezpieczny Internet ”,
- „Nie pal przy mnie, proszę”,
- „Aksamitna środa”,
- kampanie „Przemocy Stop Nie zamykaj oczu”
- „Szkoła Promująca Bezpieczeństwo”,
- program „Europejska jakość wychowania przedszkolnego”,
- szkolenie dla nauczycieli ełckich szkół podstawowych w ramach programu „Przyjaciele Zippiego”,
- projekt Comenius „Muzyka – język rozumiany przez wszystkich”,
- przeprowadzono zbiórki zabawek, pieniędzy na cele charytatywne, karmy dla zwierząt ze schroniska „Cztery Łapy” w okresie zimowym, zbiórkę nakrętek oraz makulatury.

W ramach II Obszaru od 2009 roku w naszym mieście pracują Streetworkerzy – Pedagodzy ulicy. Jest to innowacyjna metoda wspierania dzieci, młodzieży i ich rodzin. Praca profilaktyczno - wychowawcza prowadzona jest w środowisku otwartym na ełckich ulicach, w ramach programu „Daj mi szansę – ja też potrafię”. Pedagodzy ulicy prowadzą pracę z osobami wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

Dzieci angażowane są w różnego rodzaju inicjatywy społeczne przez co uczą się odpowiednich wzorców i życia społecznego.

W ramach niniejszego obszaru działa w Ełku powołany przez Prezydenta Miasta Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wprowadzenie obowiązku wspólnych działań, przyczyniło się do konsolidacji rozproszonych działań, podejmowanych przez różne podmioty. Wiedza posiadana przez członków Zespołu, możliwość wymiany informacji i spostrzeżeń umożliwia planowanie pomocy w sposób adekwatny do konkretnej sytuacji, a także ogranicza możliwość manipulacji klientów wobec przedstawicieli różnych instytucji.

W roku 2013 procedurą „Niebieskiej Karty” objęto 107 środowisk. Zespół realizuje działania określone w § 11 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty”.

Realizacja zadań prowadzonych w ramach współpracy różnych podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego doprowadziła do:

- identyfikacji ofiar i sprawców przemocy,
- zwiększenia skuteczności działań interwencyjnych, w wyniku systematycznego diagnozowania i monitoringu zjawiska przemocy w rodzinie,
- kompletności informacji nt. rozmiarów tego zjawiska,
- dokonania oceny istniejącej oferty pomocowej,
- podniesienia kompetencji zawodowych służb zajmujących się przemocą w rodzinie,
- zmniejszenia intensywności zjawiska przemocy,
- podniesienia poziomu wrażliwości społecznej,
- nawiązania i zrutynizowania (w sensie pozytywnym) współpracy w zakresie pomocy ofiarom przemocy,
- stworzenie warunków organizacyjnych do udzielania profesjonalnej pomocy.

W listopadzie 2013 r. odbył się cykl szkoleń lekarzy rodzinnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ełccy lekarze zostali poinformowani na temat:

- Podejmowania działań w przypadku zgłoszenia przez pacjenta przemocy w rodzinie (obowiązek wszczęcia procedury Niebieskiej Karty, zawiadomienia o przestępstwie, wypełnienie zaświadczenia lekarskiego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie).
- Gdzie pacjent powinien udać się po pomoc?
- W jakim miejscu zgłosić fakt przemocy w rodzinie?
- Jakie dokumenty złożyć w poszczególnych instytucjach?
- Czym zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ełku?

W ramach Obszaru II podejmowane były również działania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Działania te realizowane są także w ramach Obszaru III i są opisane poniżej.

### 3. Aktywna polityka zapobiegania i leczenia uzależnień.

Cel operacyjny 1 - Prowadzenie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień wśród dorosłych i dzieci.

Cel operacyjny 2 - Aktywna pomoc członkom rodzin osób uzależnionych.

Cel operacyjny 3 - Leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od różnych środków psychoaktywnych.

Cel operacyjny 4 - Rozwój ruchu samopomocowego dla osób po przebytej terapii.

Tabela nr 10. Wskaźniki oceny realizacji Obszaru 3 „Aktywna polityka zapobiegania i leczenia uzależnień.”

Lp.	Wskaźniki	2013
1.	Liczba uczestników akcji propagujących zdrowy styl życia	5015
2.	Liczba osób korzystających ze wsparcia	2 642
3.	Liczba nowo utworzonych i wdrożonych programów profilaktycznych, zajęć w szkołach podstawowych, gimnazjach i w szkołach średnich na temat negatywnych skutków uzależnień i ukazywanie sposobów zapobiegania im	506
4.	Liczba zorganizowanych akcji, kampanii na temat kreowania i propagowania modelu trzeźwego stylu życia	18
5.	Liczba zawartych kontraktów socjalnych przez pracowników socjalnych z osobami uzależnionymi, które mają na celu przerwanie procesu degradacji tych osób	12
6.	Liczba zorganizowanych i przeprowadzonych akcji edukacyjnych wśród rodziców dzieci i młodzieży w wieku szkolnym na temat zapobiegania uzależnieniom wśród ich dzieci oraz rozpoznawania pierwszych ich oznak	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych instytucji i organizacji realizujących politykę społeczną na terenie Miasta Ełku.

W ramach Obszaru III – „Aktywna polityka zapobiegania i leczenia uzależnień” realizowany jest Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii i Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. W 2013 r. prowadzone były następujące działania:

- działało 6 grup wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych, grupa wsparcia dla dorosłych osób wychowujących się w rodzinie alkoholowej – DDA oraz grupa wsparcia dla kobiet współuzależnionych,
- w ramach rozstrzygniętego konkursu na realizację świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu w warunkach ambulatoryjnych dofinansowano w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzenie terapii grupowej i konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w Przychodni Leczenia Uzależnień,
- w ramach rozstrzygniętego konkursu na realizację świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu terapii uzależnienia od alkoholu dofinansowano w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Terapii Uzależnień w Starych Juchach dla mieszkańców Ełku w systemie lecznictwa zamkniętego,

- prowadzone były dyżury w zakresie poradnictwa psychiatrycznego dla pacjentów Przychodni Leczenia Uzależnień oraz Poradni Rodzinnej w Ełku w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- prowadzona była praca profilaktyczno – wychowawcza w środowisku otwartym przez pedagogów ulicy w ramach programu „Daj mi szansę – ja też potrafię” realizowanego w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- dofinansowane zostały organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach Otwartego Konkursu Ofert i Trybu Małych Zleceń w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W wyniku ogłoszonego Otwartego Konkursu Ofert i Trybu Małych Zleceń organizacje pozarządowe w 2013 r. otrzymały dofinansowanie na realizację zadania publicznego z zakresu profilaktyki uzależnień na kwotę ogólną 174809,21zł.
- przy Urzędzie Miasta Ełku w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonowała Poradnia Rodzinna, w ramach której działały punkty konsultacyjne:
  - Punkt Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy domowej – dyżury specjalisty do pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej, prawnika, psychologa, pedagoga do pracy z agresorem, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2013 r. współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
  - Punkt Konsultacyjny dla Młodzieży i Rodziców – prowadzone były konsultacje dla dzieci i rodziców, podczas których korzystać można było z porad i konsultacji indywidualnych oraz wsparcia psychologa, socjoterapeuty, pedagoga, psychiatry dziecięcego.
  - Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin – dyżury terapeuty.

W ełkich szkołach prowadzono działania w zakresie zapobiegania i leczenia uzależnień. Organizowane były konkursy wiedzy na temat uzależnień oraz HIV/AIDS dla uczniów szkół gimnazjalnych i przeprowadzono programy profilaktyczne:

- „Jak powiedzieć nie”
- „7 kroków”,
- „Bezpieczeństwo i zdrowie dzieci”,
- „Razem przeciw uzależnieniom”,
- realizacja tematów podczas lekcji wychowawczych dotyczących „Jak sobie radzić z agresją?”,
- „Sposoby zespołowego rozwiązywania konfliktów”,
- „Pokonanie trudności w kontaktach z rówieśnikami”.

Ponadto w świetlicy środowiskowej TPD prowadzone były raz w tygodniu konsultacje i zajęcia dla dzieci i młodzieży.

#### 4. Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa.

Cel operacyjny 1 - Zapewnienie opieki psychologicznej oraz pomoc w zaspokojeniu potrzeb biologicznych i psychologicznych dzieci zaniedbywanych i opuszczonych.

Cel operacyjny 2 - Zapewnienie warunków sprzyjających godnemu i prawidłowemu rozwojowi najmłodszego ełckiego pokolenia.

Cel operacyjny 3 - Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 4 - Zorganizowanie programów mających na celu propagowanie wartości

Tabela nr 11. Wskaźniki oceny realizacji Obszaru 4 „Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa.”

Lp.	Wskaźniki	2013
1.	Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających ze wsparcia	3 291 rodzin 7 792 osób
2.	Liczba i różnorodność działań mających na celu promocję postaw prorodzinnych i pozytywnego wzorca rodziny, w tym rodziny wielodzietnej, promowanie różnorodnych form wzajemnej integracji rodziny	21
3.	Liczba podjętych inicjatyw służących wspieraniu wypoczynku rodzinnego	7
4.	Liczba zorganizowanych imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów, spartakiad	24
5.	Liczba zorganizowanych szkoleń podnoszących kwalifikacje kadry specjalistów do pracy z rodziną oraz w zakresie zaspokojenia potrzeb dzieci w placówkach	14
6.	Liczba specjalistów przygotowana w dziedzinie upowszechniania i wdrażania programów rodzinnej opieki zastępczej	28
7.	Liczba podjętych działań mających na celu rozwijanie infrastruktury i usług w zakresie poradnictwa specjalistycznego, doskonalenia umiejętności wychowawczych rodziców	5
8.	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, dla rodzin naturalnych, zastępczych, a także terapii rodzinnej	145
9.	Wysokość środków pieniężnych wydatkowana na pomoc finansową i organizacyjną rodzin w opiece nad dziećmi niepełnosprawnymi	266729,29
10.	Liczba dzieci, które otrzymały pomoc psychologiczną i medyczną	2883
11.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem, którym udzielono pomocy materialnej i finansowej	4600
12.	Liczba przeprowadzonych działań mających na celu wykrywanie zjawiska przemocy w rodzinie	7
13.	Liczba zorganizowanych dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów w celu rozwijania zainteresowań i pożytecznego zagospodarowania wolnego czasu	81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych instytucji i organizacji realizujących politykę społeczną na terenie Miasta Ełku.

W 2013 r. w ramach Obszaru IV „Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa” ełckie szkoły promowały postawy prorodzinne i pozytywny wzorzec rodziny, w tym rodziny wielodzietnej oraz różnorodne formy integracji rodziny. Wśród tych działań wyróżnić można m.in.: Ełckie Dni Rodziny, Integracja międzypokoleniowa przedszkolaków z Mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej- zabawy, warsztaty plastyczne, Mini playback Show IV edycja – lata 70, Szkolna Liga Piłki Siatkowej Rodziców – aktywne włączanie



rodziców w życie przedszkolaka. Ponadto kultywowano tradycje związane ze świętami Wielkanocnymi i Bożym Narodzeniem, odbyły się także Pielgrzymki maturzystów z Ełku do Częstochowy.

W ramach niniejszego obszaru w 2013 r. zatrudniono 4 asystentów rodziny, w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 „Asystent rodziny”. Wsparciem objęto 83 rodziny, które borykają się z problemami rodzinnymi z powodu trudności wychowawczych, przemocy, nałogów oraz innych czynników. Efektem pracy ełckich asystentów rodziny było :

- podjęcie działań wspierających rodziny, efektem czego była profesjonalizacja systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze,
- rozwijanie dotychczasowych działań na rzecz rodzin,
- wspieranie w pełni ról rodzicielskich, prawidłowym sprawowaniem opieki nad dziećmi rodzin naturalnych,

W 2013 roku we współpracy z „Pro-Medica” w Ełku Sp. z o.o. działała bezpłatna Szkoła Rodzenia. Wykwalifikowana kadra, składająca się z pracowników oddziału położniczego i bloku porodowego Szpitala „Pro-Medica”, przekazywała wiedzę m.in. z zakresu:

- przebiegu ciąży, porodu i porożu,
- pogłębienia kontaktu z nienarodzonym dzieckiem,
- korzyści z naturalnego karmienia noworodka,
- pielęgnacji i opieki nad noworodkiem,
- trudności emocjonalnych po porodzie,
- rola ojca w czasie ciąży, porodu i po porodzie.

W 2013 r. podczas 6 turnusów w Edukacji Przedporodowej – Szkoła Rodzenia, uczestniczyło 69 kobiet wraz z osobami towarzyszącymi.

W listopadzie 2013 roku działalność rozpoczęła Poradnia Laktacyjna. Głównym celem było wsparcie młodych rodziców w pierwszych dniach po urodzeniu dziecka i wspieranie karmienia naturalnego, które jest najbardziej naturalnym sposobem żywienia niemowlęcia. Młode mamy mogły skorzystać z porad certyfikowanego doradcy laktacyjnego, które były przeprowadzane dla ełczanek bezpłatnie.

W zakres poradnictwa wchodziło m.in.:

- pomoc we właściwym przystawianiu dziecka do piersi,
- pomoc w nawałach pokarmu oraz twardych i bolesnych piersiach,
- pobudzanie laktacji,
- pomoc w zastojach i pęknięciach na brodawkach,
- pomoc w stanach zapalnych piersi,
- ustalanie właściwej diety mamy karmiącej,
- ocena przybierania na wadze dziecka karmionego naturalnie,
- pomoc w utrzymaniu laktacji w kryzysach laktacyjnych,
- edukacja w zakresie odciągania i bezpiecznego przechowywania mleka kobiecego,
- pomoc w naturalnym hamowaniu laktacji i stopniowym odstawianiu dziecka od piersi,
- pomoc w sytuacjach szczególnych (karmienie wcześniaka, bliźniąt, karmienie po cięciu

cesarskim, powrót do karmienia po przerwie),

- nauka obsługi sprzętu laktacyjnego

- wypożyczanie laktatorów.

W okresie niespełna 2 miesięcy funkcjonowania Poradni w 2013 roku z porad stacjonarnych oraz telefonicznych udzielanych 24 h skorzystało 45 kobiet.

W 2013 r. po raz pierwszy przeprowadzono „Program szczepień profilaktycznych przeciw pneumokokom dzieci urodzonych w 2010 r. zameldowanych na terenie Miasta Ełku”. Szczepienia profilaktyczne były bezpłatne. W ramach programu zaszczepionych zostało 160 dzieci.

W październiku 2013 r. w odbyły się profilaktyczne badania ultrasonograficzne dla dzieci w wieku od 9 miesięcy do 6 lat. Celem badań USG była ocena stanu narządów wewnętrznych oraz wykrycie ewentualnych odstępstw od normy. Badania były wykonywane bezpłatnie a ich koszt finansowany była ze środków budżetu miasta. W badaniach udział wzięło 153 dzieci zamieszkałych na terenie Ełku: 75 dziewczynek i 78 chłopców.

W ramach niniejszego obszaru 29 kwietnia 2013 r. uchwałą Rady Miasta Ełku NR XXXI.298.2013 wprowadzono „Ełcką Kartę Rodziny 3+”. Celem inicjatywy było m.in. umocnienie i wsparcie rodzin wielodzietnych, poprawę warunków materialnych rodzin wielodzietnych oraz kształtowanie jej pozytywnego wizerunku.

„Ełcka Karta Rodziny 3+” przysługuje rodzinom wielodzietnym, rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka, mających na utrzymaniu 3 i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole lub w szkole wyższej nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia oraz posiadającym meldunek na terenie Miasta Ełku na pobyt stały pod wspólnym adresem. Karta przyznawana jest bez względu na status materialny. „Ełcka Karta Rodziny 3+” uprawnia do korzystania na preferencyjnych warunkach z usług i świadczeń oferowanych przez Miasto Ełk oraz partnerów akcji – przedsiębiorców, którzy przystąpili do inicjatywy „ Ełckiej Karty Rodziny 3+” na podstawie porozumienia.

Od maja 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. do Wydziału Polityki Społecznej wpłynęło 378 wniosków o wydanie „Ełckiej Karty Rodziny 3+”. Łącznie wydano 1 929 kart. W ofercie przygotowanej przez Miasto Ełk zniżki/ulgi udzielane są w Ełckim Centrum Kultury, Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji oraz w 36 przedsiębiorstwach prywatnych. W październiku 2013 roku na wniosek Prezydenta Miasta Ełku Rada Miasta uchwaliła 25% zniżkę za każdą godzinę przekraczającą wymiar zajęć w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Ełk.

## **5. Promocja przedsiębiorczości i ograniczanie skutków bezrobocia.**

Cel strategiczny 1 - Ułatwienie wkraczania na rynek pracy młodym osobom, zwłaszcza kończącym edukację.

Cel strategiczny 2 - Pobudzenie małej i średniej przedsiębiorczości.

Cel strategiczny 3 - Zapobieganie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.

Cel strategiczny 4 - Podniesienie kwalifikacji pracowników urzędu pracy oraz zwiększenie

efektywności świadczonych przez nich usług.

Cel strategiczny 5 - Ułatwieniu zatrudnienia osobom niepełnosprawnym i zbliżającym się do wieku emerytalnego.

Tabela nr 12. Wskaźniki oceny realizacji Obszaru 5 „Promocja przedsiębiorczości i ograniczanie skutków bezrobocia”.

Lp.	Wskaźniki	2013
1.	Liczba osób korzystających ze szkoleń i kursów w ramach tzw. Promocji przedsiębiorczości	245
2.	Całościowa liczba godzin przeprowadzonych szkoleń i kursów	7146
3.	Liczba pracowników urzędu pracy korzystających ze szkoleń	38
4.	Wysokość środków finansowych pozyskana ze środków – z programów pomocowych Unii Europejskich na aktywizację rynku pracy	6 587 265,86
5.	Liczba utworzonych i wdrożonych planów i programów szkoleniowych skierowanych na doskonalenie kadr publicznych służb zatrudnienia	0
6.	Liczba utworzonych i wdrożonych programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych instytucji i organizacji realizujących politykę społeczną na terenie Miasta Ełku.

Bezrobocie jest jednym z najtrudniejszych problemów społeczno – gospodarczych z jakim borykają się władze samorządowe w całej Polsce. Zjawisko to polega na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia z różnych powodów nie znajduje faktycznego zatrudnienia.

Od wielu lat bezrobocie jest dominującą przyczyną udzielania świadczeń pomocy społecznej. Jego skutki są bardzo niebezpieczne i dotkliwe, nie tylko w perspektywie społecznej, ale także i jednostkowej. Zjawisko to jest przyczyną m.in. spadku dochodów rodzin, rozszerzania się społecznych kręgów ubóstwa, patologii społecznej takiej jak alkoholizm, narkomania, przestępczość itp. Jest ono o tyle niebezpieczne, iż często prowadzi do degradacji psychicznej oraz moralnej osób pozostających bez pracy. W takiej perspektywie bezrobocie staje się problemem wielowymiarowym, wieloaspektowym o poważnym wydzźwięku społecznym i gospodarczym, które należy efektywnie zwalczać.

Z danych uzyskanych z PUP w Ełku liczba bezrobotnych w roku 2013 zmalało do 5,15%. Równocześnie, przy ogólnym spadku bezrobocia w naszym mieście nastąpił wzrost w stosunku do 2012 r. liczby osób bezrobotnych długotrwale - o 3,51%, osób bezrobotnych powyżej 50 r.ż. - o 0,23%, osób niepełnosprawnych - o 5,98%.

Liczbę bezrobotnych w 2013 r. w Ełku w zestawieniu z wybranymi miastami województw warmińsko-mazurskiego i podlaskiego przedstawia tabela nr 13. Na koniec 2013 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych Ełczan wynosiła 4 977 osób. Jest to pierwszy od 2009 roku zanotowany spadek liczby osób bezrobotnych w Ełku. Stopa bezrobocia w Powiecie Ełckim w grudniu 2013 r. kształtowała się na poziomie 26,0%, w Województwie Warmińsko – Mazurskim na poziomie 21,7%, natomiast w Polsce na poziomie 13,4%.

Tabela nr 13. Liczba bezrobotnych ogółem w 2013 r. w Ełku w zestawieniu z liczbą bezrobotnych mieszkańców wybranych miast województw warmińsko-mazurskiego i podlaskiego.

Miasto	2009	2010	2011	2012	2013
Ełk	4 721	4 592	4 933	5 247	4 977
Elbląg	7 006	7 589	7 245	7 687	7 890
Olsztyn	6 126	5 863	6 240	7 264	7 322
Augustów	2 098	2 202	2 236	2 232	2 206
Suwałki	3 566	3 409	3 541	3 727	3 644

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku.

Jednym z elementów polityki PUP w Ełku jest podejmowanie aktywnej walki z bezrobociem. Zadanie to realizowane jest poprzez organizowanie szkoleń, których celem jest uzyskanie, uzupełnienie czy też doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W roku 2013 ze szkoleń i kursów w ramach tzw. promocji przedsiębiorczości skorzystało 100 osób. Całościowa liczba godzin szkoleniowych wyniosła 6 624. Wśród pracowników PUP w Ełku ze szkoleń skorzystało 38 osób. Ponadto kontynuowany był plan szkoleniowy skierowany na doskonalenie kadr publicznych służb zatrudnienia. Utworzono i wdrożono 6 programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Tabela nr 15. Realizacja „Prac społecznie użytecznych” na terenie Miasta Ełku w 2013 r.

Wykonano w 2013 roku	
Liczba osób wykonujących prace społecznie użyteczne	25 osób
Liczba przepracowanych łącznie godzin	8757,5 h
Ogólna kwota przeznaczona na organizację prac	115456,92 zł
Refundacja kosztów z PUP	69274,15 zł

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku za rok 2013 str. 19

Na terenie Miasta Ełku, na podstawie porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Ełku, realizowane były prace społecznie użyteczne. Realizację prac na terenie Ełku przedstawia tabela nr 15. Był to piąty rok realizacji programu, którym objętych zostało 41 osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy MOPS w Ełku. Harmonogram tych prac został ustalony w oparciu o potrzeby

zgłoszone przez podmioty publiczne i niepubliczne. Program realizowany był od marca do grudnia 2013 r. Osoby biorące udział w programie wykonywały prace porządkowe, czynności gospodarcze oraz pomagały wykonywać usługi opiekuńcze realizowane przez MOPS w Ełku. Świadczenie pieniężne przysługiwało za okres faktycznie wykonanej pracy. Koszt roboczogodziny, w okresie od marca do maja wynosił 7,70 zł, a od czerwca do grudnia 2013 r. 8,00 zł<sup>4</sup>.

Ponadto w ramach powyższego Obszaru MOPS w Ełku realizował projekt systemowy „Jutro idę do pracy!”. W roku 2013 realizowano już VI edycję projektu, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Beneficjentami projektu były osoby korzystające z pomocy społecznej, w wieku aktywności zawodowej, niepracujące w szczególności długotrwale bezrobotne, o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych, dotknięte dysfunkcjami oraz zagrożone wykluczeniem społecznym. Do udziału w projekcie zakwalifikowano 107 osób (69 kobiet oraz 38 mężczyzn). Uczestnikom projektu zorganizowano szkolenia:

- „Trening umiejętności psychospołecznych oraz konsultacje indywidualne.”
- Kurs prawa jazdy kat. B - 38 osób,
- Kurs prawa jazdy kat. C - 4 osoby,
- Operator wózków widłowych z wymianą butli LPG - 12 osób,
- Kurs opiekun osoby starszej - 19 osób,
- Kurs kucharz - pracownia kulinarna - 17 osób,
- Kurs pracownik ochrony bez licencji - 11 osób,
- Kurs stylizacja paznokci - 6 osób.

W ramach kontraktów socjalnych wypłacono osobom biorącym udział w projekcie zasiłki celowe (na zaspokojenie zgłoszonych podstawowych potrzeb bytowych). W wyniku dokonanej analizy ustalono, że wszystkie 107 osób, które zakwalifikowały się do projektu zakończyło jego realizację. 13 osób nie korzysta już z pomocy MOPS w Ełku, 4 podjęły zatrudnienie na umowę zlecenie, 5 na umowę o pracę, a 4 wyjechały do pracy za granicę<sup>5</sup>.

## VI. Podsumowanie

Celem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Ełku na lata 2008 – 2018” jest wytyczenie głównych kierunków zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców społeczności ełckiej. Niniejsza Strategia wytycza kierunki działań na najbliższe lata. Szybkie tempo zmian społecznych, ustrojowych i gospodarczych wymaga stałego monitorowania Strategii.

Miasto Ełk podejmuje działania ukierunkowane na wzmocnienie aktywnych postaw oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się po pomoc w rozwiązywaniu problemów. Pomoc społeczna powinna być świadczona w sposób rozważny, tak aby w szerszej perspektywie nie sprzyjała wytwarzaniu postaw roszczeniowych

---

4 Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku za rok 2013, str. 19

5 Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku za rok 2013, str. 36-37

oraz wyuczonej bezradności. Powinna skupiać się na rozwijaniu i wzmacnianiu aktywności i samodzielności życiowej. Działania jej winny być ukierunkowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowiskach społecznych. Ponadto powinny być ukierunkowane na całe rodziny i budowanie w nich więzi na rzecz rozwoju rodzin wielopokoleniowych oraz wielodzietnych.

Na podstawie danych uzyskanych z poszczególnych instytucji, w ramach określonych priorytetów można wyciągnąć następujące wnioski:

- *Obszar I - Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji.*

Wobec osób zagrożonych marginalizacją podejmowano bardzo liczne i różnorodne działania w zakresie polityki społecznej. W 2013 r. liczba działań wyniosła 170. Liczba mieszkańców Ełku objętych pomocą w ramach niniejszego obszaru wyniosła 7 969. Cieszy również fakt 44 zaangażowanych partnerów społecznych w rozwiązywanie problemów osób starszych, niepełnosprawnych i zagrożonych marginalizacją społeczną. Daje to bardzo pozytywne prognozy na przyszłość, gdyż świadczy to o zwiększeniu świadomości społecznej, kształtowaniu postaw prospołecznych wśród lokalnej społeczności.

- *Obszar II – Ełk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej profilaktyce społecznej.*

W ramach niniejszego obszaru można zauważyć, iż w mieście podejmowane są liczne działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa oraz profilaktykę społeczną. Na terenie miasta funkcjonuje 26 instytucji, które zaangażowane są w działania mające na celu aktywne i rozwojowe zagospodarowanie czasu dzieci i młodzieży. W 2013 r. uczestniczyło w nich 5 668 dzieci i młodzieży. Działania te mają bardzo duże znaczenie, gdyż poprzez uczestnictwo w nich młodzi łączą uczyć się kreatywnego spędzania wolnego czasu oraz rozsądnego gospodarowania nim. Celem zapobiegania zjawiskom niepożądanym, czyli patologiom społecznym oraz agresji, prowadzone były liczne zajęcia adresowane do młodzieży, mające za zadanie niwelowanie oraz minimalizowanie zjawisk tego typu.

- *Obszar III – Aktywna polityka zapobiegania i leczenia uzależnień.*

W ramach niniejszego obszaru prowadzone były akcje propagujące zdrowy styl życia. Liczba osób biorących w nich udział w 2013 r. wynosi 5 015. Ponadto w Ełku odbyło się 18 akcji i kampanii na temat kreowania i propagowania modelu trzeźwego stylu życia. W realizację programów profilaktycznych zaangażowane były m.in. szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie. Tematyka realizowanych programów obejmowała negatywne skutki uzależnień oraz sposoby ich zapobiegania. Istotne jest również udzielanie wsparcia osobom uzależnionym oraz potrzebującym porady specjalistów. W 2013 r. liczba osób korzystających ze wsparcia wynosiła 1 748.

- *Obszar IV – Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa.*

W ramach niniejszego obszaru realizowano działania związane ze wsparciem rodzin. Rodzina w życiu człowieka stanowi pierwsze źródło doświadczeń, z którego czerpie on wzorce swoich późniejszych zachowań i umiejętności życia w społeczeństwie. Rodzina spełnia szereg funkcji oraz zaspokaja potrzeby jej członków. Jest bardzo istotnym czynnikiem kształtującym osobowość człowieka. Realizując działania wpisane

w omawiany obszar podejmowano szereg akcji, mających na celu promowanie postaw prorodzinnych i pozytywnego wzorca rodziny. Nie zapomniano także o rodzinach wielodzietnych, które z tego powodu często zdają się być stygmatyzowane. Podejmowane działania charakteryzowały się dążeniem do integracji rodziny. Podejmowano działania w zakresie poradnictwa specjalistycznego i doskonalenia umiejętności wychowawczych rodziców. Ze wsparcia w 2013 r. skorzystało 3 291 rodzin.

- Obszar V - Promocja przedsiębiorczości i ograniczanie skutków bezrobocia.

Bezrobocie jest jednym z najbardziej dotkliwych problemów na płaszczyźnie społeczno – gospodarczej, dlatego też walka z nim i jego konsekwencjami jest jednym z priorytetów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 – 2018. W ramach niniejszego obszaru instytucje oraz organizacje prowadziły szkolenia oraz kursy. Celem aktywizacji rynku pracy, pozyskiwano środki z programów pomocowych Unii Europejskiej. Ważnym działaniem obejmującym niniejszy obszar jest tworzenie i wdrażanie programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.